

БИОЛОГИ

2008

ХУВИЛБАР А

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ

1. Аль нь навчны дүрс хувирал вэ? (1 оноо)
A. Сонгинолог булцуу B. Аршийн өргөс
D. Махлаг үндэс E. Үндэслэг иш
2. Үндэсний бүсийг зөв дэс дараалалд оруулна уу. (2 оноо)
1. Сорох бүс 2. Дамжуулах бүс
4. Үндэсний дугтуй 5. Өсөх бүс
A. 3, 2, 1, 5, 4 B. 4, 2, 1, 5, 3
D. 1, 2, 3, 4, 5 E. 4, 3, 5, 1, 2
3. Наранцэцгийн тосыг ургамлын аль эрхтнээс ялгаж авдаг вэ? (1 оноо)
A. Үндэс B. Иш C. Цэцэг
D. Үр E. Навч
4. Хөвд хэлбэртэнд байхгүй эрхтэнг сонгоно уу. (1 оноо)
A. Үндэс B. Иш C. Ризоид
D. Навч E. Эдгээр эрхтний аль нь ч байхгүй
5. Дохиурт цэцэг, үр боловсрох оронт цэцэг нь өөр өөр ургамалд байрладаг бол ургамал гэнэ. (2 оноо)
A. Хос бэлэгт цэцэгтэй, нэг гэрт
C. Хоёр гэрт
E. Тохирох хариулт байхгүй
6. Ойм ургамлын аль бүлэгт хамаарах вэ? (1 оноо)
A. Цэцэгт ургамал B. Далд үртэн
D. Доод ургамал E. Дээд ургамал
7. Хайрсан далавчтаны багт багтдаг шавжийг сонгоно уу. (2 оноо)
A. Эрвээхэй B. Соно
D. Цох E. Гэрийн ялаа
8. Хөндий биетэн амьтанд тохирохгүй шинжийг тэмдэглэнэ үү. (2 оноо)
A. Бие нь уут хэлбэрийн, нэг давхраатай
C. Амыг тойрсон олон тэмтүүлтэй
E. Шүрэн арлыг үүсгэдэг
9. Загасны ангийн нийтлэг шинжийг тэмдэглэнэ үү. (2 оноо)
1. Зalamгайгаар амьсгалдаг
3. Хоёр тасалгаат зүрхтэй
5. Цусны задгай эргэлттэй
7. Их биеийн бөөртэй
9. Гадаад чихтэй
A. 2, 4, 5, 8, 9
D. 1, 3, 6, 7, 10
B. 1, 3, 4, 7, 10
E. 1, 4, 5, 7, 9
2. Трахейгаар амьсгалдаг
4. Гурван тасалгаат зүрхтэй
6. Цусны битүү эргэлттэй
8. Аарцгийн бөөртэй
10. Дотоод чихтэй
C. 2, 3, 5, 7, 9
10. Сүүлний (тосны) булчирхай аль багийн шувуунд байдаг вэ? (2 оноо)
A. Ойн B. Усны C. Махан идэшт
D. Тал хээрийн E. Говь цэлийн
11. Ямар амьтны хodoод гузээ, хэрхнэг, сархинааг, жинхэнэ хodoод гэсэн хэсгүүдээс тогтдог вэ? (1 оноо)
A. Адуу B. Хулан C. Хонь
D. Тахь E. Гахай
12. Гүрвэлийн зүрх хоёр тосгуур, ховдоос тогтоно. (1 оноо)
A. Нэг B. Хоёр C. Гурав
D. Дөрөв E. Ховдолгүй
13. Хүний толгойн гавлын хэсэг ямар яснаас бүтдэг вэ? (2 оноо)
A. Дух, чамархай, хацар, зулай
C. Эрүү, дагз, тагнай, зулай
E. Чамархай, эрүү, дух, тагнай
B. Чамархай, хамар, дух, зулай
D. Чамархай, дагз, дух, зулай
14. Хүний араг ясны химт хавтгай ясиг нэрлэнэ үү. (2 оноо)
A. Дунд чөмөг, дал, хавирга B. Шуу, хавирга, шилбэ
D. Өсгий, өлмий, шилбэ E. Дал, хавирга, сүүж
C. Дал, хавирга, хуруу
15. Чихрийн шижин өвчин ямар булчирхайн өөрчлөлтөөс үүсэх вэ? (1 оноо)
A. Бамбай булчирхай B. Нойр булчирхай
D. Бэлгийн булчирхай E. Өнчин тархи
C. Бөөрний дээд булчирхай

16. Хүний биед витамин С дутагдахад өвчин үүсдэг. (1 оноо)
 А. Сульдаа В. Бери-бери С. Чийг бам D. Цусан суулга E. Тахиан сохор
17. Хоол боловсруулах эрхтний тогтолцооны замыг зөв дарааллаар байрлана уу. (2 оноо)
 1. Ходоод 2. Амны хөндий 3. Нарийн гэдэс 4. Залгиур хоолой
 5. Бүдүүн гэдэс 6. Улаан хоолой 7. Шулуун гэдэс
 A. 2, 4, 1, 5, 6, 7, 3 B. 2, 4, 3, 1, 6, 7, 5 C. 2, 4, 6, 3, 1, 5, 7
 D. 2, 4, 1, 3, 6, 7, 5 E. 2, 4, 6, 1, 3, 5, 7
18. Хүний уртавтар тархинд ямар хариг урвалын төвүүд байрладаг вэ? (1 оноо)
 A. Хөдөлгөөн зохицуулах B. Амьсгал, зүрх-судасны
 C. Булчингийн чангартлыг зохицуулах D. Дулаан зохицуулах
 E. Ой, хэл яриа, сэтгэхүйн
19. Ямар бүлгийн цустай хүнд О (I) бүлгийн цусыг сэлбэж болох вэ? (2 оноо)
 A. Зөвхөн А B. Зөвхөн О C. Зөвхөн В
 D. Зөвхөн AB E. Бүх бүлэгт
20. Дараах экологийн хүчин зүйлсээс аль нь абиотик хүчин зүйлд хамаарах вэ? (1 оноо)
 A. Ургамал B. Уур амьсгал C. Амьтан
 D. Бичил биетэн E. Хүний үйл ажиллагаа
21. Хаг амьд организмын харилцааны ямар хэлбэрийн жишээ вэ? (2 оноо)
 A. Нейтрализм B. Комменсализм C. Аменсализм
 D. Мутуализм E. Конкуренци
22. Нэгж талбай, нэгж эзэлхүүнд оршин амьдарч буй бодгалиудын тоо эсвэл биомассын үзүүлэлтийг популяцийн гэнэ. (1 оноо)
 A. Нягтшил B. Төлөрхөг чанар C. Үхэл хорогдол
 D. Бүтэц E. Харьцаа
23. Экосистемийн идэш тэжээлийн хэлхээг зөв дараалалд оруулна уу. (2 оноо)
 1. Ялаа 2. Балт ургамал 3. Шар шувуу 4. Аалз 5. Малтаахай
 A. 1, 2, 4, 5, 3 B. 2, 1, 4, 3, 5 C. 2, 4, 1, 5, 3
 D. 2, 1, 4, 5, 3 E. 1, 4, 5, 2, 3
24. Ойролцоо зүйлийн амьтдын биеийн хэмжээ хойд тул руу ойртох тутам нэмэгддэг болох нь ямар дүрмээр тайлбарлагдах вэ? (1 оноо)
 A. Бергманы дүрэм B. Глогерийн дүрэм C. Аллены дүрэм
 D. Либихийн дүрэм E. оптимумын хууль
25. Нэгэн зүйлийн цохын эм нь хэвлэлийн төгсгөлдөө гэрэлтдэг эрхтэнтэй байдаг. Энэ үзэгдлийг юу гэж нэрлэдэг вэ?
 A. Фотосинтез B. Хемосинтез C. Фотопериодизм
 D. Биолюминесценци E. Биологийн цаг
26. Бэлэг тогтолцооны бүтэц, үржлийн хугацааны ялгаанаас зүйлүүд үл эвцэлдэх чанартай байдаг нь зүйлийн ямар шалгуурт хамаарах вэ? (1 оноо)
 A. Морфологийн B. Физиологийн C. Биохимиийн
 D. Генетикийн E. Экологийн
27. Популяцийн дотор эсрэг хүйсийн хоёр бодгаль насан турш хослон амьдралыг амьдралтай амьтад гэнэ. (1 оноо)
 A. Моногам B. Полигам C. Сүрэг
 D. Суурин E. Ганцаар
28. Зүйлийн дотоод тэмцэл ямар хэлбэрээр илэрдэг вэ? (1 оноо)
 A. Хоол тэжээлийн B. Орон байрны C. Үржлийн хосын төлөө
 D. Эзэмшил нутгийн төлөө E. Бүх хариулт тохирно
29. Шавжаар тоос хүртдэг ургамлын цэцгийн бүтэц шавжийн биед яг тохирсон байдаг нь шалгарлын аль хэлбэрээр тайлбарлагдах вэ?
 A. Зориудын B. Бэлгийн C. Тогтвортжуулах
 D. Хувиргах E. Хөдөлгөх
30. Организмын бие бүтэц хялбаршин энгийн болох үзэгдлийг гэнэ. (1 оноо)
 A. Конвергенци B. Атавизм C. Гомологи
 D. Дегенераци E. Идиоадаптаци
31. Ароморфозын жишээг сонгоно уу. (2 оноо)
 A. Хүний мухар олгой B. Шимэгчид гэдэсгүй болсон
 C. Усны ёроолын загасны бие хавтгай болсон D. Шувуу, хөхтний дөрвөн тасалгаат зүрх
 E. Сүүлтэй хүүхэд төрөх

Боловсролын Үнэлгээний Төв

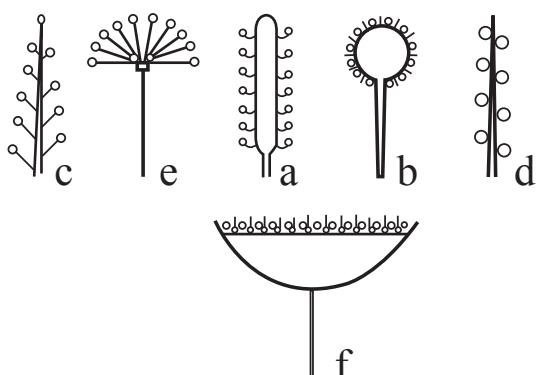
32. Эволюцийн эмбриологийн баталгааг тэмдэглэнэ үү. (2 оноо)
1. Мэлхийний шанаганцар сүүлтэй байх
2. Сүүлтэй хүүхэд төрөх
3. Шувуу болон мөлхөгчдийн завсрын шинжийг агуулсан археопитерикс
4. Хөхтний хөврөл загасныхтай адил зalamгайн сүйтэй байх
5. Эрвээхэй болон шувууны далавч
6. Олон хөхтэй хүүхэд төрөх
A. 1 ба 4 B. 2 ба 4 C. 1 ба 5 D. 3 ба 4 E. 5 ба 6
33. Дэвхрэг, царцаа, зарим зүйл шувуудын өнгө зүс ургамал, газрын гадарга чулуу шорооны өнгөнөөс үл ялгагдах адилхан байдгийг биологийн ямар ойлголтоор тайлбарлах вэ? (1 оноо)
A. Мимикири B. Ивээх өнгө C. Айлган сүрдүүлэх өнгө¹
D. Хосоо сонгох E. Тохирох хариулт байхгүй
34. Эсийн найрлага дахь ямар бодис хурдасгуур-ферментийн үүрэг гүйцэтгэдэг вэ? (1 оноо)
A. Нүурс ус B. Өөх тос C. Ус
D. Ураг E. Давс
35. Уургийн найрлага дахь аминхүчлүүд хоорондоо ямар ялгаатай вэ? (1 оноо)
A. Амин бүлгээр B. Радикалаар C. Карбоксилины бүлгээр
D. Амин бүлгийн тоогоор E. Аминхүчлээр
36. Нуклеотид ямар хэсгээс бүтдэг вэ? (2 оноо)
A. Азотлог суурь - амин бүлэг - фосфорын хүчлийн үлдэгдэл
B. Азотлог суурь - нүүрс ус - карбоксил бүлэг
C. Азотлог суурь - нүүрс ус - фосфорын хүчлийн үлдэгдэл
D. Азотлог суурь - липид - фосфорын хүчлийн үлдэгдэл
E. Азотлог суурь - амин бүлэг - карбоксил бүлэг
37. ДНХ-ийн молекулд бүх азотлог суурийн 30% нь тимин бол аденин хэдэн хувийг эзлэх вэ? (2 оноо)
A. 30% B. 20% C. 70% D. 60% E. 40%
38. ДНХ-ийн найрлаганд оролцдог азотлог суурийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)
A. Аденин B. Гуанин C. Цитозин D. Тимин E. Бүгд
39. ДНХ-ийн давхар гинж хоорондоо ямар холбоогоор холбогддог вэ? (1 оноо)
A. Устерөгчийн B. Ковалентын C. Ионы
D. Пептидины E. Металлын
40. Нийлмэл органик нэгдлүүдийг ферментийн оролцоотойгоор энгийн нэгдэл болгож задалдаг химиийн урвалыг бүхэлд нь гэнэ. (1 оноо)
A. Анаболизм B. Катаболизм C. Метаболизм
D. Ассимиляци E. Нөхвөр солилцоо
41. Автотроф хооллолтой организмыг сонгоно уу. (2 оноо)
1. Нохойн хошуу 2. Чоно 3. Зөгий 4. Ойм 5. Замаг
6. Шумуул 7. Мөөг 8. Чийгийн улаан 9. Хөвд
A. 1, 2, 5 B. 1, 4, 7 C. 1, 4, 5 D. 4, 7, 9 E. 3, 6, 8
42. Эсийн бөөмхөн ямар үүрэг гүйцэтгэдэг вэ? (2 оноо)
A. Хуваагдлын ээрүүл хэлбэрийн биенийг үүсгэнэ B. Ургийн нийлэгжилтэнд оролцоно
C. Удамшилын мэдээллийг хадгалах, дамжуулах D. Рибосомын нийлэгжилтэнд оролцоно
E. Эсийн амьсгалд оролцож ГФА нийлэгжүүлнэ
43. Зээрэнцэг хэлбэртэй, улаан өнгийн, зөөвөрлөх үүрэг гүйцэтгэдэг эсийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)
A. Лейкоцит B. Эритроцит C. Тромбоцит
D. Мэдрэлийн эс E. Прокариот
44. Хромосомын тодорхой шинжийг хариуцах нэгжийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
A. Ген B. Код C. Антиcodон
D. Промотор E. Оперон
45. Амьд бие хуваагдах, нахиалах замаар шинэ үр удам төрүүлэх нь үржлийн ямар хэлбэр вэ? (1 оноо)
A. Бэлгийн үржил B. Бэлгийн бус үржил C. Охин үржил
D. Конъюгаци E. Копуляци
46. Эрэгтэй хүний бэлгийн эсийн хромосомын бүрдлийг тэмдэглэнэ үү. (1 оноо)
A. 23 + XY B. 22 + XX C. 44 + XX D. 22 + Y E. 44 + XY
47. Ямар хуваагдлын үед диплоид хромосомтой эсээс диплоид хромосомтой эс үүсэх вэ? (2 оноо)
1. Митоз хуваагдал 2. Мейоз хуваагдал 3. Бэлгийн эсийн хуваагдал
4. Амитоз хуваагдал 5. Биений эсийн хуваагдал
A. 1, 4, 5 B. 1, 2, 3 C. 3, 4, 5 D. 4, 3, 2 E. 1, 4, 3

48. Үр хөврөлийн эндодермийн давхаргаас ямар эрхтэн үүсэх вэ? (2 оноо)
1. Ушиг 2. Шүдний паалан 3. Элэг
 4. Цус 5. Үс, хумс 6. Ходоод
 А. 1, 2, 3 В. 2, 3, 4 С. 3, 4, 5 Д. 1, 3, 6 Е. 1, 4, 5
49. Хөврөлийн хөгжлийн жижигрэн хуваагдах хуваагдлын үр дүнд үүсдэг жижиг эсүүдийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (2 оноо)
- А. Бластомер Б. Бластул С. Гаструл
 Д. Бластицель Е. Бластопор
50. Ямар аргаар хүний тодорхой шинж тэмдгийг хэдэн үе дамжуулан судалдаг вэ? (1 оноо)
- А. Удам зүйн арга Б. Ихрийн арга С. Биохимийн арга
 Д. Цитогенетикийн арга Е. Биохими болон цитогенетикийн арга
51. ДНХ-ийн молекулд нэг пурины суурь нөгөө пурины сууриар солигдох үзэгдлийг нэрлэнэ үү. (2 оноо)
- А. Транскрипци Б. Транзици С. Трансформаци
 Д. Трансверси Е. Транслокаци
52. Полиплоидын үзэгдэл ямар аймгийн амьд биед элбэг тохиолддог вэ? (1 оноо)
- А. Ургамал Б. Амьтан С. Нян
 Д. Вирус Е. Мөөг
53. Дараачийн үр удамд шинж тэмдэг салах үзэгдэл ажиглагдахгүй байвал ийм бодгалийг удамшлын хувьд юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
- А. Гетерозигот бие Б. Гомозигот бие С. Доминант
 Д. Рецессив Е. Генотип
54. Моногибрид эвцэлдүүлгийн үед хоёрдугаар үр удамд фенотипын харьцаа ямар байх вэ? (2 оноо)
- А. 3 : 1 Б. 1 : 1 С. 9 : 3 : 3 : 1 Д. 9 : 3 : 4 Е. 1 : 15
55. Ямар тохиолдолд нэгдүгээр бүлгийн цустай хүүхэд төрөх вэ? (2 оноо)
- А. AO x AB Б. AA x BO С. AO x BB Д. AO x OO Е. OO x AB
56. Гарал үүслийн хувьд ойр төрлийн бие махбодийг өөр хооронд нь эвцэлдүүлэхийг ... гэнэ. (1 оноо)
- А. Инбридинг Б. Холын эвцэлдүүлэг С. Гетерозис
 Д. Дигибрид эвцэлдүүлэг Е. Моногибрид эвцэлдүүлэг
57. Шар ба ногоон үргэлж гомозигот хоёр ургамлыг эвцэлдүүлэхэд 2-р үр удамд гетерозигот шар ургамлын эзлэх хувь хэд байх вэ? (2 оноо)
- А. 25% Б. 50% С. 75% Д. 85% Е. 100%

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ

2.1. Зураг дээр өгөгдсөн баг цэцгийн хэлбэрүүдийг зөв харгалзуулан тохируулна уу.

1. Цацаг
 2. Шүхэр
 3. Боргоцой
 4. Толгой
 5. Түрүү
 6. Сарс

2.2. Доор өгөгдсөн шавжуудын амных нь бүтцийг зөв харгалзуулна уу.

A. Эрвээхэй	1. Мэрэх
B. Эвэрт цох	2. Сорох
C. Шумуул	3. Хатгаж сорох
D. Гэрийн ялаа	4. Долоох
E. Соно	
F. Бясаа	

2.3. ДНХ-ийн гинж дараах нуклеотидын дарааллаас тогтож байсан бол мРНХ-ийн нуклеотид ямар дарааллаар нийлэгжих вэ?

A. А	1. Тимин
B. Т	2. Аденин
C. Г	3. Гуанин
D. Ц	4. Урацил
E. Џ	5. Цитозин
F. Т	

ХУВИЛБАР В

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ

1. Аль нь ишний дүрс хувирал вэ?	(1 оноо)	
A. Сонгины хальс
D. Махлаг үндэс	B. Аршийн өргөс
E. Шилмүүс	C. Төмслөг булцуу
2. Цэцгийн бүтцийг зөв дараалалд оруулна уу.	(2 оноо)	
1. Дэлбэ
4. Дохиур	2. Цоморлиг
5. Цэцгийн суудал	3. Цэцгийн хөл
6. Үрийн орон
A. 3, 5, 2, 1, 4, 6
D. 1, 2, 3, 4, 5, 6	B. 4, 6, 2, 1, 5, 3
E. 4, 3, 5, 1, 2, 6	C. 3, 1, 2, 5, 4, 6
3. Аль нь мөнх ногоон ургамал вэ?	(1 оноо)	
A. Хус
4. Алдаатай ойлголтыг сонгоно уу.	B. Алирс
C. Шинэс	D. Тавансалаа
E. Халгай
A. Хөвд үндэсгүй
C. Замаг фотосинтез явуулдаг
E. Ойм спороор үрждэг	B. Хаг хэлбэртэн иш, навчгүй
D. Нүцгэн үртэн цэцэгтэй	(1 оноо)
5. Дохиур, үр боловсрох орон нь өөр өөр цэцгэнд байвал ... гэнэ.	(2 оноо)	
A. Хос бэлэгтэй цэцэг
C. Хос бэлэгтэй, хоёр гэрт ургамал
E. Тохирох хариулт байхгүй	B. Салангид бэлэгтэй цэцэг
D. Хос бэлэгтэй, нэг гэрт ургамал	
6. Хаг ургамлын аль бүлэгт хамаарах вэ?	(1 оноо)	
A. Цэцэгт ургамал
D. Доод ургамал	B. Далд үртэн
E. Дээд ургамал	C. Хөвд хэлбэртэн
7. Хатуу далавчтаны багт багтдаг шавжийг сонгоно уу.	(2 оноо)	
A. Эрвээхэй
D. Эвэрт цох	B. Бүүрэг
E. Шоргоолж	C. Зөгий
8. Мөлхөгчдийн ангийн нийтлэг шинжийг тэмдэглэнэ үү.	(2 оноо)	
1. Уушгиар амьсгалдаг
3. Хоёр тасалгаат зүрхтэй
5. Цусны нэг эргэлттэй
7. Арьс нь хуурай, эвэрлэг
9. Гадаад үр тогтолтой	2. Зalamгайгаар амьсгалдаг
4. Гурван тасалгаат зүрхтэй
6. Цусны хоёр эргэлттэй
8. Арьс нь хайрсгүй, булчирхайтай
10. Дотоод үр тогтолтой	
A. 2, 4, 5, 8, 9
D. 1, 3, 6, 7, 10	B. 1, 4, 6, 7, 10
E. 1, 4, 5, 7, 9	C. 2, 3, 5, 7, 9
9. Усны шувуудыг нэрлэнэ үү.	(2 оноо)	
A. Галуу, алагтуу, хараацай
C. Тогоруу, хөхөө, цахлай
E. Нуугас, сойр, сар	B. Харцага, ногтруу, хулан жороо
D. Ангир, нугас, хун	
10. Мэрэгч амьтдын шүдний онцлогийг тэмдэглэнэ үү.	(2 оноо)	
A. Үүдэн шүд цүүц хэлбэртэй
C. Үүдэн шүд болон арааны хооронд шүдгүй
E. Бүх хариулт хамаарна	B. Соёо байхгүй
D. Үүдэн шүд нь угнаасаа нөхөн ургадаг	
11. Загасны зүрх нэг тосгуур, ховдоос тогтоно.	(1 оноо)	
A. Нэг
D. Дөрөв	B. Хоёр
E. Ховдол байхгүй	C. Гурав

12. Хулан, тахь ямар багийн төлөөлөгч вэ? (1 оноо)
 А. Мэрэгчдийн баг Б. Шавьж идэштний баг
 С. Битүү туурайтны баг Д. Ац туурайтны баг
 Е. Гар далавчтаны баг
13. Хүний дээд мөчдийн араг ясны гарын хэсэгт ямар яс багтдаг вэ? (2 оноо)
 А. Бугалга, шуу, бугуй, алга, хуруу
 Б. Бугалга, дал, эгэм, сарвуу, алга
 С. Бугалга, дал, бугуй, алга, хуруу
 Д. Бугалга, шуу, эгэм, алга, хуруу
 Е. Эгэм, шуу, бугуй, алга, хуруу
14. Базедын өвчин ямар булчирхайн өөрчлөлтөөс үүсэх вэ? (1 оноо)
 А. Өнчин тархи Б. Нойр булчирхай
 Д. Бэлгийн булчирхай Е. Бамбай булчирхай
 С. Беөрний дээд булчирхай
15. Хүний биед витамин Д дутагдахад өвчин үүсдэг. (1 оноо)
 А. Сульдаа Б. Бери-бери
 D. Цусан суулга E. Тахиан сохор
 C. Чийг бам
16. Ялгаруулах эрхтний тогтолцооны замыг зөв дарааллаар байрлуулна уу. (2 оноо)
 1. Давсаг 2. Бөөр 3. Шээсний цорго 4. Шээсний сүв
 A. 2, 4, 1, 3 B. 2, 4, 3, 1 C. 2, 3, 4, 1 D. 2, 3, 1, 4 E. 2, 1, 3, 4
17. Хүний хэлний хэсэг истэглэн амтыг сайн мэдэрнэ. (1 оноо)
 А. Өмнөд B. Үзүүр
 D. Арын E. Бүх
 C. Хажуу
18. Хүний заварын тархинд ямар хариг урвалын төвүүд байдаг вэ? (1 оноо)
 А. Хөдөлгөөн зохицуулах B. Амьсгал, зүрх-судасны
 C. Булчингийн чангартлыг зохицуулах D. Дулаан зохицуулах
 E. Ой, хэл яриа, сэтгэхүйн
19. Ямар бүлгийн цустай хүнд В бүлгийн цусыг сэлбэж болох вэ? (2 оноо)
 A. Зөвхөн А B. Зөвхөн 0
 D. Зөвхөн AB E. В ба AB
 C. Зөвхөн В
20. Дараах экологийн хүчин зүйлсээс аль нь антропоген хүчин зүйлд хамаарах вэ? (1 оноо)
 A. Ургамал B. Уур амьсгал C. Амьтан
 D. Бичил биетэн E. Хүний үйл ажиллагаа
21. Гацуурын титэм доор өвслөг ургамал муу ургадаг шалтгааныг амьд организмын харилцааны ямар хэлбэрээр тайлбарлах вэ? (2 оноо)
 A. Нейтрализм B. Комменсализм C. Аменсализм
 D. Мутуализм E. Конкуренци
22. Нэгж хугацаанд нэгэн биеийн хөгжил зогсож, мөхөж буй бодгалийн тоо хэмжээг популяцийн гэнэ. (1 оноо)
 A. Нягтшил B. Төлөрхөг чанар C. Үхэл хорогдол
 D. Бүтэц E. Харьцаа
23. Экосистемийн идэш тэжээлийн хэлхээг зөв дараалалд оруулна уу. (2 оноо)
 1. Царцаа 2. Ургамал 3. Шонхор шувуу 4. Мэлхий 5. Могой
 A. 1, 2, 4, 5, 3 B. 2, 1, 4, 3, 5 C. 2, 4, 1, 5, 3
 D. 2, 1, 4, 5, 3 E. 1, 4, 5, 2, 3
24. Халтуун дулаан бүсэд тархсан фенек гэдэг үнэгний чих туйлын болон манай нутгийн үнэгнийхээс том байдгийг ямар дүрмээр тайлбарлах вэ? (1 оноо)
 A. Бергманы дүрэм B. Глогерийн дүрэм C. Аллены дүрэм
 D. Либихийн дүрэм E. Оптимумын хууль
25. Организмын амьдралд хоногийн гэрэлтэй ба харанхуй үе ээлжлэхээс шалтгаалж илэрдэг үзэгдлийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
 A. Фотосинтез B. Хемосинтез C. Фотопериодизм
 D. Биолюминесценци E. Биологийн цаг
26. Ямар хугацаанд үүсч бүрдсэнээс үл хамааран тухайн экосистемийн нэгж талбай юмуу эзлэхүүнд агуулагдаж буй шим бодисын нийт хэмжээг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
 A. Биогеоценоз B. Биосфера C. Биомасс
 D. Биоценоз E. Популяци
27. Нэг зуЙЛИЙН жимсний ялааны бэлгийн бойжилт хүүхэлдэй гарснаас хойш 32-36 цагийн дараа, харин нөгөө ялааных 44-48 цагийн дараа явагддаг тул хоорондоо эвцэлдэх боломжгүй. Энэ нь зуЙЛИЙН ямар шалгуурт хамаарах вэ? (1 оноо)

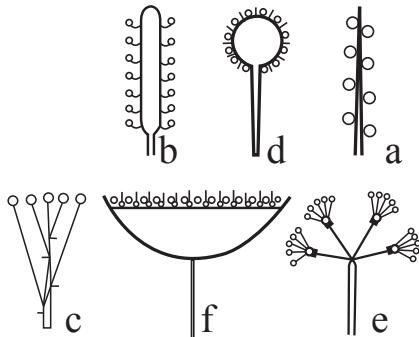
Боловсролын Үнэлгээний Төв

A. Морфологийн	B. Биохимийн	C. Физиологийн			
D. Генетикийн	E. Экологийн				
28. Аль хоёр зүйлд идэш тэжээлийн өрсөлдөөн илүү тод илрэх вэ? (1 оноо)					
A. Цаа буга-аргал хонь	B. Цагаан зээр-хулан	C. Тас-бүргэд			
D. Ирвэс-хадны суусар	E. Улийн цагаан оготно-дагуур огодой				
29. Нэг зуЙЛИЙН ЭР, ЭМ АМЬТНЫ БИЕ БҮТЭЦ, ӨНГӨ ЗҮС ЯЛГААТАЙ БАЙДГИЙГ ШАЛГАРЛЫН АЛЬ ХЭЛБЭРЭЭР ТАЙЛБАРЛАХ ВЭ? (1 оноо)					
A. Зориудын	B. Бэлгийн	C. Тогтвортжуулах			
D. Хувиргах	E. Хөдөлгөх				
30. Эволюцийн явцад гүйцэтгэх үйл ажиллагаа, үүргээ алдаж хөгжилгүй болсон эрхтнийг гэнэ. (1 оноо)					
A. Конвергент	B. Атавизм	C. Гомологи			
D. Рудимент	E. Аналоги				
31. Ароморфозын жишээг сонгоно уу. (2 оноо)					
A. Хүний мухар олгой	B. Шимэгчид гэдэсгүй болсон				
C. Усны ёроолын загасны бие хавтгай болсон	D. Сүүлтэй хүүхэд төрөх				
E. Хөхтөн амьтдын хэвлэйд үр тогтох					
32. Эволюцийн жишил анатомийн баталгааг тэмдэглэнэ үү. (2 оноо)					
1. Мэлхийний шанаганцар сүүлтэй байх					
2. Бүх нугаламтан хөврөлийн үедээ хөвчтэй байх					
3. Сүүлтэй хүүхэд төрөх					
4. Хөхтний хөврөл загасныхтай адил заламгайн сувтэй байх					
5. Шувуу болон мөлхөгчдийн завсрын шинжийг агуулсан археопитерикс					
6. Эрвээхэй болон шувууны далавч					
A. 1 ба 4	B. 2 ба 3	C. 3 ба 6	D. 5 ба 6	E. 4 ба 6	
33. Эволюцийн явцад амьдралын эгэл доод хэлбэрээс боловсронгуй дээд хэлбэрт шилжихдээ бие махбодь төгөлдөржих дотоод чин эрмэлзэлтэй байдаг гэж үзсэн эрдэмтнийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)					
A. Ч.Дарвин	B. Б.Ламарк	C. К.Линней			
D. М.В.Ломоносов	E. К.Ф.Рулье				
34. Эсийн найрлага дахь нүүрс ус ямар үүрэг гүйцэтгэдэг вэ? (1 оноо)					
A. Урвалыг хурдаасгах	B. Хөдөлгөөний	C. Хамгаалах			
D. Зөөвөрлөх	E. Энергийн эх үүсвэр				
35. Пептид холбоо ямар атомуудын хооронд үүсдэг вэ? (1 оноо)					
A. Нүүрстөрөгч ба хүчилтөрөгч	B. Устерөгч ба хүчилтөрөгч				
C. Нүүрстөрөгч ба азот	D. Азот ба устерөгч				
E. Нүүрстөрөгч ба нүүрстөрөгч					
36. PHX-ийн бүтцийн хэсгүүдийг нэрлэнэ үү. (2 оноо)					
A. Азотлог суурь-амин бүлэг-фосфорын хүчлийн үлдэгдэл					
B. Азотлог суурь-нүүрс ус-карбоксил бүлэг					
C. Азотлог суурь-нүүрс ус-фосфорын хүчлийн үлдэгдэл					
D. Азотлог суурь-липид-фосфорын хүчлийн үлдэгдэл					
E. Азотлог суурь-амин бүлэг-карбоксил бүлэг					
37. ДНХ-ийн молекулд бүх азотлог суурийн 40% нь цитозин бол гуанин хэдэн хувийг эзлэх вэ? (2 оноо)					
A. 30%	B. 20%	C. 10%	D. 60%	E. 40%	
38. PHX-ийн найрлаганд ордоггүй азотлог суурийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)					
A. Аденин	B. Гуанин	C. Цитозин			
D. Тимин	E. Урацил				
39. ДНХ-ийн молекулын нэг гинжний азотлог суурь нөгөө гинжин дэх азотлог суурьтай хамжаа зарчмын дагуу холбогддог. Зөв хариултыг сонгоно уу. (2 оноо)					
A. Цитозин-аденин	B. Аденин-урацил	C. Тимин-цитозин			
D. Гуанин-цитозин	E. Аденин-урацил				
40. Амьд биесийн эсэд явагдах биохимиийн бүх урвалыг нийтэд нь гэнэ. (1 оноо)					
A. Анаболизм	B. Катаболизм	C. Метаболизм			
D. Ассимиляци	E. Диссимиляци				
41. Аль нь автотроф хооллолттой амьд бие вэ? (2 оноо)					
1. Гүзээлзгэнэ	2. Сар	3. Шоргоолж	4. Нарс	5. Замаг	
6. Бясаа	7. Мөөг	8. Чийгийн улаан	9. Хөвд		
A. 1, 2, 5,	B. 1, 4, 7	C. 1, 4, 9	D. 4, 7, 9	E. 3, 6, 8	

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ

2.1. Зураг дээр өгөгдсөн баг цэцгийн хэлбэрүүдийг зөв харгалзуулан тохируулна уу.

1. Нийлмэл шүхэр
2. Бамбай
3. Толгой
4. Сагс
5. Боргоцой
6. Түрүү

2.2. Доор өгөгдсөн шавьжуудыг амных нь бүтцээр зөв харгалзуулан тохируулна уу.

A. Ургамлын бөөс	1. Долоох
B. Эрвээхэй	2. Сорох
C. Жийгээ цох	3. Мэрэх
D. Гэрийн ялаа	4. Хатгаж сорох
E. Дэлэнч	
F. Шоргоолж	

2.3. ДНХ-ийн гинж дараах нуклеотидын дарааллаас тогтох байсан бол мРНХ-ийн нуклеотид ямар дарааллаар нийлэгжих вэ?

A. А	1. Гуанин
B. Г	2. Цитозин
C. Ц	3. Аденин
D. Т	4. Урацил
E. А	5. Тимин
F. Џ	

ХУВИЛБАР С

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ

1. Аль нь үндэсний дүрс хувирал вэ? (1 оноо)

A. Сонгинолог булцуу	B. Аршийн өргөс	C. Төмслөг булцуу
D. Махлаг үндэс	E. Үндэслэг иш	
2. Ишний дотоод бүтцийг зөв дарааллаар байрлуулна уу. (2 оноо)

1. Модлог	2. Золом	3. Гол	4. Илчүү	5. Долон	6. Хальс
A. 3, 2, 6, 1, 5, 4	B. 4, 6, 2, 1, 5, 3			C. 3, 1, 2, 5, 4, 6	
D. 1, 2, 3, 4, 5, 6	E. 4, 3, 5, 1, 2, 6				
3. Тасалгааны ургамлыг ягаад бордох шаардлагатай байдаг вэ? (1 оноо)

A. Гэрэл дутмаг учраас	B. Агаар хүрэлцээгүй тул	C. Хөрсөн дэх тэжээл дутмаг
D. Чийг дутмаг	E. Өсөлтийг хязгаарлах	
4. Замагт байхгүй эрхтэнг сонгоно уу? (1 оноо)

A. Үндэс	B. Иш	C. Цэцэг	D. Навч	E. Эдгээр эрхтний аль нь ч байхгүй
----------	-------	----------	---------	------------------------------------
5. Дохиур, үр боловсрох орон нэг цэцгэнд хамт байвал гэнэ. (2 оноо)

A. Хос бэлэгтэй цэцэг	B. Дан бэлэгтэй цэцэг
C. Хоёр гэрт ургамал	D. Дан бэлэгтэй хоёр гэрт ургамал
E. Шадар эрхтэнтэй цэцэг	
6. Замаг ургамлын аль бүлэгт хамаарах вэ? (1 оноо)

A. Цэцэгт ургамал	B. Далд үртэн	C. Хөвд хэлбэртэн
D. Доод ургамал	E. Дээд ургамал	

Боловсролын Үнэлгээний Төв

23. Экосистемийн идэш тэжээлийн хэлхээг зөв дараалалд оруулна уу. (2 оноо)
1. Бор шувуу 2. Ургамлын ялзмаг 3. Могой
4. Чийгийн улаан 5. Бүргэд
A. 1, 2, 4, 5, 3 B. 2, 1, 4, 3, 5 C. 2, 4, 1, 3, 5
D. 2, 1, 4, 5, 3 E. 1, 4, 5, 2, 3
24. Монгол орны умраас өмнө зүг өргөн дэлгэр тархсан бамбай хоншоорт мөгөй говьд хангайнхаас илүү хурц тод өнгөтэй байдгийг ямар дүрмээр тайлбарлах вэ? (1 оноо)
- A. Бергманы дүрэм B. Глогерийн дүрэм C. Аллены дүрэм
D. Либихийн дүрэм E. оптимумын хууль
25. Ургамал, амьтны физиологийн үйл явц хоногийн тодорхой цагт хамгийн дээд доод хэмжээнд хүрдэг горимыг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
- A. Фотосинтез B. Хемосинтез C. Фотопериодизм
D. Биолюминесценци E. Биологийн цаг
26. Хонь суулэндээ, тэмээ бөхөндөө өөх хуримтуулдаг нь дулаан зохицуулгын ямар хэлбэр вэ? (1 оноо)
- A. Химийн B. Физикийн C. Зан араншингийн
D. Зан араншин ба физикийн E. Зан араншин ба хими
27. Янз бүрийн зүйлийн бодгалиуд хромосомын өөр өөр бүрдэлтэй тул хоорондоо эвцэлдэн үржихгүй тусгаар байдаг нь зүйлийн ямар шалгуурт хамаарах вэ? (1 оноо)
- A. Морфологийн B. Физиологийн C. Биохимийн
D. Генетикийн E. Экологийн
28. Аль нь зүйл хоорондын тэмцэлд хамаарахгүй вэ? (1 оноо)
- A. Хоол тэжээлийн B. Орон байрны C. Уржлийн хосын төлөө
D. Эзэмшил нутгийн төлөө E. Зөв хариулт байхгүй
29. Хотын ойролцоо шавжууд бараан өнгөтэй болж өөрчлөгддөг нь шалгарлын аль хэлбэрээр тайлбарлагдах вэ?
- A. Зориудын B. Бэлгийн C. Тогтвортжуулах
D. Хувиргах E. Тохирох хариулт байхгүй
30. Амьдрах орчны ижил нөхцөлд ангилал зүйн өөр бүлэгт хамаарах амьтдад шинж тэмдэг ойртон нийлэх үзэгдлийг ... гэнэ. (1 оноо)
- A. Конвергенци B. Атавизм C. Гомолог
D. Дегенераци E. Идиоадаптаци
31. Идиоадаптацийн жишээг сонгоно уу. (2 оноо)
- A. Хүний мухар олгой
B. Шимэгчид гэдэсгүй болсон
C. Усны ёроолын загасны бие хавтгай болсон
D. Шувуу, хөхтний дөрвөн тасалгаат зүрх
E. Сүүлтэй хүүхэд төрөх
32. Эволюцийн палеонтологийн баталгааг тэмдэглэнэ үү. (2 оноо)
1. Мэлхийний шанаганцар сүүлтэй байх
2. Бүх нугаламтан хөврөлийн үедээ хөвчтэй байх
3. Эрвээхэй болон шувууны далавч
4. Хөхтний хөврөл загасныхтай адил заламгайн сувтэй байх
5. Шувуу болон мөлхөгчдийн завсрын шинжийг агуулсан археопитерикс
6. Загас болон хуурай газрын амьтны шинжийг агуулсан ихтиостег
- A. 1 ба 4 B. 2 ба 3 C. 3 ба 4
D. 5 ба 6 E. 4 ба 6
33. Амьдралын төлөө тэмцэл, удамших хувьсалд тулгуурласан байгалийн шалгарал хоёр нь амьд ертөнцийн эволюцийн гол хөдөлгөгч хүч гэж үзсэн эрдэмтнийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)
- A. К.Линней B. Ламарк C. Ч.Дарвин
D. М.В.Ломоносов E. К.Ф.Рулье
34. Эсийн найрлага дахь ямар бодис эрчим хүчний эх булаг болдог вэ? (1 оноо)
- A. Нүүрс ус B. Өөх тос C. Уураг
D. Тосонцор бодис E. Бүх шим бодис
35. Уургийн найрлага дахь аминхучлүүд өөр хоорондоо ямар холбоогоор холбогддог вэ? (1 оноо)
- A. Пептидын холбоо B. Устөрөгчийн холбоо C. Ковалент холбоо
D. Ионы холбоо E. Металлын холбоо

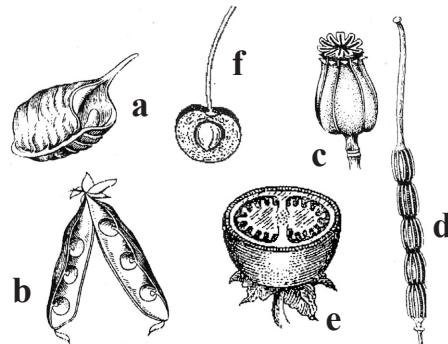
36. ДНХ-ийн бүтцийн хэсгүүдийг нэрлэнэ үү. (2 оноо)
- A. Азотлог суурь - амин бүлэг - фосфорын хүчлийн үлдэгдэл
 - B. Азотлог суурь - нүүрс ус - карбоксил бүлэг
 - C. Азотлог суурь - нүүрс ус - фосфорын хүчлийн үлдэгдэл
 - D. Азотлог суурь - липид - фосфорын хүчлийн үлдэгдэл
 - E. Азотлог суурь - амин бүлэг - карбоксил бүлэг
37. ДНХ-ийн молекулд бүх азотлог суурийн 30% нь гуанин бол аденин хэдэн хувийг эзлэх вэ? (2 оноо)
- A. 30%
 - B. 20%
 - C. 70%
 - D. 60%
 - E. 40%
38. Зөвхөн ДНХ-ийн найрлаганд ордог азотлог суурийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)
- A. Аденин
 - B. Гуанин
 - C. Цитозин
 - D. Тимин
 - E. Урацил
39. ДНХ-ийн молекулын нэг гинжний азотлог суурь нөгөө гинжин дэх азотлог суурьтай хамжаа зарчмын дагуу холбогддог. Зөв хариултыг сонгоно уу. (2 оноо)
- A. Аденин-гуанин
 - B. Аденин-тимин
 - C. Тимин-цитозин
 - D. Гуанин-тимин
 - E. Аденин-урацил
40. Энгийн мономер нэгдлүүдийг ферментийн оролцоотойгоор нийлэгжүүлж полимер үүсгэх урвалыг бүхэлд нь гэнэ. (1 оноо)
- A. Анаболизм
 - B. Катаболизм
 - C. Метаболизм
 - D. Диссимилияци
 - E. Ондоошуулах үзэгдэл
41. Гетеротроф хооллолтой амьд биеийг сонгоно уу. (2 оноо)
1. Нохойн хошуу	2. Чоно	3. Зөгий	4. Ойм	5. Замаг
6. Шумуул	7. Мөөг	8. Чийгийн улаан	9. Хөвд	
A. 2, 3, 4	B. 1, 5, 7	C. 1, 4, 5	D. 3, 6, 8	E. 3, 6, 9
42. Эсийн центриоль ямар үүрэг гүйцэтгэдэг вэ? (2 оноо)
- A. Хуваагдлын ээрүүл хэлбэрийн биеийг үүсгэнэ
 - B. Шим бодисыг зөөвөрлөх, лизосом бий болгох
 - C. Эсийн дотор шим нэгдэл нийлэгжүүлэх, тээвэрлэх
 - D. Рибосомын нийлэгжилтэнд оролцоно
 - E. Шим тэжээлийн бодисыг задлах, мөхсөн эсийг устгах
43. Фагоцитоз явуулах чадвартай, дархлаа үүсгэхэд оролцдог эсийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)
- A. Лейкоцит
 - B. Эритроцит
 - C. Тромбоцит
 - D. Мэдрэлийн эс
 - E. Прокариот
44. ДНХ-ийн молекул дээр полимераза ферментийн тусламжтайгаар хамжаа зарчмын дагуу мРНХ үүсэх үзэгдлийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
- A. Компллементар
 - B. Промотор
 - C. Транскрипци
 - D. Трансляци
 - E. Репликаци
45. Бэлгийн эсүүд нийлж үр тогтсон өндгөн эсээс амьд бие хөгжих нь үржлийн ямар хэлбэр вэ? (1 оноо)
- A. Бэлгийн үржил
 - B. Бэлгийн бус үржил
 - C. Охин үржил
 - D. Нахиалах
 - E. Спор үүсгэн үржих
46. Эмэгтэй хүний биеийн эсийн хромосомын бүрдлийг тэмдэглэнэ үү. (1 оноо)
- A. 22 + X
 - B. 22 + XX
 - C. 44 + XX
 - D. 23 + X
 - E. 44 + XY
47. Ямар хуваагдлын үед диплоид хромосомтой эсээс гаплоид хромосомтой эс үүсэх вэ? (2 оноо)
1. Митоз хуваагдал	2. Мейоз хуваагдал	3. Бэлгийн эсийн хуваагдал		
4. Амитоз хуваагдал	5. Биеийн эсийн хуваагдал			
A. 1 ба 4	B. 2 ба 3	C. 2 ба 5	D. 4 ба 3	E. 1 ба 3
48. Үр хөврөлийн мезодермийн давхаргаас ямар эрхтэн үүсэх вэ? (2 оноо)
1. Яс	2. Шүдний паалан	3. Булчин		
4. Ходоод	5. Yc, хумс	6. Цус		
A. 1, 2, 3	B. 2, 3, 4	C. 3, 4, 5	D. 1, 3, 6	E. 1, 4, 5
49. Хөврөлийн хөгжлийн жижигрэн хуваагдах хуваагдлын үр дунд үүсдэг нэг давхраат хөврөлийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (2 оноо)
- A. Бластомер
 - B. Бластул
 - C. Гаструл
 - D. Бластицель
 - E. Бластопор
50. Нэг өндгөн эсийн шинж тэмдгүүдийн хөгжлийг ямар аргаар судладаг вэ? (1 оноо)
- A. Удам зүйн арга
 - B. Ихрийн арга
 - C. Биохимийн арга
 - D. Цитогенетикийн арга
 - E. Зөв хариулт байхгүй

51. ДНХ-ийн молекулд пурины суурь пиридинээр солигдох үзэгдлийг нэрлэнэ үү. (2 оноо)
 А. Транскрипци Б. Транзици С. Трансформаци
 Д. Трансверси Е. Транслокаци
52. Хоёр өөр зүйлийн эрлийзжилтээр үүсэх полиплоид шинэ зүйлийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
 А. Полиплоид Б. Автополиплоид С. Аллополиплоид
 Д. Триплоид Е. Диплоид
53. Дараачийн үр удамдаа шинж тэмдгийн салалт үзүүлдэг удамшлын хувьд эрлийз биеийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
 А. Гетерозигот Б. Гомозигот С. Доминант
 Д. Рецессив Е. Аль нь ч биш
54. Шинжлэх эвцэлдүүлгийн үед үр удамд шинж тэмдэг ямар харьцаатай удамших вэ? (2 оноо)
 А. 3 : 1 Б. 1 : 1 С. 9 : 3 : 3 : 1 Д. 9 : 3 : 4 Е. 1 : 15
55. Ямар тохиолдолд хоёрдугаар бүлгийн цустай хүүхэд төрөх вэ? (2 оноо)
 А. АО x AB Б. AA x BB С. OO x OO
 D. AO x BB E. OO x BB
56. Нэг төрөлд хамаарах хоёр өөр зүйлийн хооронд эвцэлдүүлэг явуулж эрлийз удам гаргахыг ... гэнэ. (1 оноо)
 А. Инбридинг Б. Холын эвцэлдүүлэг С. Гетерозис
 D. Дигибрид эвцэлдүүлэг E. Цэвэр омог
57. Цагаан (доминант) ба шар (рецессив) өнгийн гомозигот хоёр хулууг эвцэлдүүлэхэд 2-р үр удамд гомозигот цагаан ургамлын эзлэх хувь хэд байх вэ? (2 оноо)
 А. 25% Б. 50% С. 75% D. 85% Е. 100%

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ

2.1. Зураг дээр өгөгдсөн жимсний хэлбэрүүдийг зөв харгалзуулан тохируулна уу.

1. Хэтэвч
2. Буурцаг
3. Хонхорцог
4. Яст жимс
5. Жимсгэнэ
6. Yet гэрцэг

2.2. Доор өгөгдсөн шавьжуудыг амных нь бүтцээр зөв харгалзуулан тохируулна уу.

A. Шүрэн цох	1. Мэрэх
B. Гэрийн ялаа	2. Сорох
C. Зөгий	3. Хатгаж сорох
D. Хэдгэнэ	4. Долоох
E. Нохой бөөс	
F. Жоом	

2.3. ДНХ-ийн гинж дараах нуклеотидын дарааллаас тогтох байсан бол мРНХ-ийн нуклеотид ямар дарааллаар нийлэгжих вэ?

A. Т	1. Аденин
B. Т	2. Тимин
C. А	3. Урацил
D. А	4. Цитозин
E. Ц	5. Гуанин
F. Г	

ХУВИЛБАР Д

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ

1.	Лууван ургамлын ямар эрхтний дурс хувирал вэ?	A. Ишний
B. Үндэсний
C. Навчны	(1 оноо)
2.	2. Үрийн бүтцийн үндсэн хэсгүүдийг нэрлэнэ үү.	2. Үрийн тал
5. Цэцгийн нахиа
7. Хөврөлийн үндэс
A. 3, 2, 6, 1, 7
D. 1, 2, 4, 6, 7	3. Жимсний хальс
6. Навчны үүсвэр
C. 3, 1, 2, 5, 4
3.	Гурилыг ямар ургамлаас гаргадаг вэ?	B. Вандуй
E. Гишүүн
C. Шош	(1 оноо)
4.	Нүцгэн үрт ургамалд тохирохгүй өгөгдлийг олно уу.	A. Үндэстэй
D. Навчтай
B. Иштэй
E. Эдгээр эрхтний аль нь ч байхгүй	C. Цэцэгтэй
(1 оноо)
5.	Ургамлын эр цэцэг, эм цэцэг нь өөр өөр ургамалд байрладаг бол ургамал гэнэ.	A. Хос бэлэгт цэцэгтэй, хоёр гэрт
C. Хоёр гэрт
B. Дан бэлэгт цэцэгтэй, нэг гэрт
D. Нэг гэрт	D. Нэг гэрт
(2 оноо)
6.	Нарс ургамлын аль бүлэгт хамаарах вэ?	A. Нуцгэн уртэн
D. Доод ургамал
B. Далд уртэн
E. Ойм хэлбэртэн	C. Хөвд хэлбэртэн
(1 оноо)
7.	Шулуун далавчтаны багт багтдаг шавжийг сонгоно уу.	A. Шар хэдгэнэ
D. Царцаа
B. Бүүрэг
E. Шүрэн цох	C. Зөгий
(2 оноо)
8.	Бүлээр амьдардаг шавжийг нэрлэнэ үү.	A. Ялаа, жoom
D. Шоргоолж, зөгий
B. Шумуул, хөхтүрүү
E. Соно, тэмээлзгэнэ	C. Царцаа, голио
(2 оноо)
9.	Шувууны ангийн нийтлэг шинжийг тэмдэглэнэ үү.	1. Давхар амьсгалтай
3. Цусны нэг эргэлттэй
5. Гурван тасалгаат зүрхтэй
7. Гадаад үр тогтолттой
9. Бүлээн цустай
A. 2, 4, 5, 8, 9
D. 1, 3, 6, 7, 10
2. Арьсаар амьсгалдаг
4. Цусны хоёр эргэлттэй
6. Дөрвөн тасалгаат зүрхтэй
8. Дотоод үр тогтолттой
10. Хүйтэн цустай
B. 1, 4, 6, 7, 10
E. 1, 4, 6, 8, 9	C. 2, 3, 5, 7, 9
(2 оноо)
10.	Ойн шувуудыг нэрлэнэ үү.	A. Сойр, алагтуу, хараацай
D. Тоншуул, ангир, нугас
B. Шаазгай, хөхөө, хур
E. Нугас, сойр, сар	C. Тогоруу, хөхөө, цахлай
(2 оноо)
11.	Хивэгч амьтны хodoод хэдэн хэсгээс тогтдог вэ?	A. Нэг
B. Хоёр
C. Гурав
D. Дөрөв
E. Тав	(1 оноо)
12.	Хоёр нутагтны зүрх тосгуур, нэг ховдлоос тогтоно.	A. Нэг
B. Хоёр
C. Гурав
D. Дөрөв
E. Тав	(1 оноо)
13.	Хүний доод мөчдийн араг ясны хөлний хэсэгт ямар яс багтдаг вэ?	A. Сүүж, дунд чөмөг, шилбэ, өсгий, хуруу
C. Сүүж, дунд чөмөг, өсгий, хуруу
E. Дунд чөмөг, шилбэ, өсгий, хуруу, ууц
B. Сүүж, дунд чөмөг, шилбэ, хуруу
D. Дунд чөмөг, шилбэ, өсгий, өлмий, хуруу	(2 оноо)
14.	Дотоод шүүрлийн булчирхайг нэрлэнэ үү.	A. Хөлсний булчирхай
D. Сүүний булчирхай
B. Бөөрний дээд булчирхай
E. Нулимсны булчирхай	C. Тосны булчирхай
(1 оноо)
15.	Ямар булчирхайн өөрчлөлтөөс хүний өсөлт хамаарах вэ?	A. Бамбай булчирхай
D. Бэлгийн булчирхай
B. Нойр булчирхай
E. Өнчин тархи	C. Бөөрний дээд булчирхай
(1 оноо)

Боловсролын Үнэлгээний Төв

16. Хүний биед витамин В дутагдахад өвчин үүсдэг. (1 оноо)
A. Сульдаа B. Бери-бери C. Чийг бам
D. Цусан суулга E. Тахиан сохор
17. Хүний цусны их эргэлтийн замыг зөв дарааллаар байрлуулна уу. (2 оноо)
1. Зүүн ховдол 2. Баруун тосгuur 3. Хялгасан судас
4. Хураагуур судас 5. Тараагуур судас
A. 1, 5, 2, 4, 3 B. 2, 4, 3, 1, 5 C. 1, 5, 3, 4, 2
D. 2, 1, 3, 5, 4 E. 2, 4, 1, 3, 5
18. Хүний дунд тархинд ямар хариг урвалын төвүүд байрладаг вэ? (2 оноо)
A. Хөдөлгөөн зохицуулах B. Амьсгал, зүрх-судасны
C. Булчингийн чангартлыг зохицуулах D. Дулаан зохицуулах
E. Ой, хэл яриа, сэтгэхүйн
19. Ямар бүлгийн цустай хүнд АВ бүлгийн цусыг сэлбэж болох вэ? (2 оноо)
A. Зөвхөн А B. Зөвхөн 0 C. Зөвхөн В
D. Зөвхөн АВ E. Бүх бүлэгт
20. Чийг тунадас экологийн ямар хүчин зүйлд хамаардаг вэ? (1 оноо)
A. Абиотик B. Биотик C. Антропоген
D. Атмосферийн E. Усзүйн
21. Буга хэрэм хоёр ойд бие биедээ саад болохгүйгээр зэрэгцэн амьдардаг нь амьд организмын харилцааны ямар хэлбэрийн жишээ вэ? (2 оноо)
A. Нейтрализм B. Комменсализм C. Аменсализм
D. Мутуализм E. Конкуренци
22. Нэг га талбайд дунджаар 150 ширхэг нарс амьдрах нь тухайн зүйлийн популяцийн-ыг зааж буй үзүүлэлт болно. (1 оноо)
A. Нягтшил B. Төлөрхөг чанар C. Үхэл хорогдол
D. Бүтэц E. Харьцаа
23. Экосистемийн идэш тэжээлийн хэлхээг зөв дараалалд оруулна уу. (2 оноо)
1. Инфузори 2. Замаг 3. Загас 4. Усны бүүрэг 5. Усны шавьж
A. 1, 2, 4, 5, 3 B. 2, 1, 4, 3, 5 C. 2, 4, 1, 5, 3
D. 2, 1, 4, 5, 3 E. 1, 4, 5, 2, 3
24. Организмд нэг хэсэг хүчин зүйл нь тохиромжтой хэмжээнд байвч нөгөө нэг хүчин зүйл мөхлийн шалтгаан болвол амьдарч чадахгүй болдгийг ямар дүрмээр тайлбарлах вэ? (1 оноо)
A. Бергманы дүрэм B. Глогерийн дүрэм C. Аллены дүрэм
D. Либихийн дүрэм E. Оптимумын хууль
25. Тодорхой хүчин зүйлд амьд биеийн дасан зохицох чадавхийн хэмжээг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
A. Экологийн нийцэл (валент) B. Хемосинтез C. Фотопериодизм
D. Биоломинесценци E. Биологийн цаг
26. Нарийхан жижиг навчтай агь, үетэн, хялгана зэрэг ургамал экологийн аль бүлэгт хамаардаг вэ? (1 оноо)
A. Газар усны ургамал B. Чийгсүү ургамал C. Өлчир ургамал
D. Усны ургамал E. Гансаг ургамал
27. Цагаан баавгай арктикт, хүрэн баавгай тайгад амьдардаг. Эдгээр зүйлийн тархац нутаг хэзээ ч давхцахгүй байдгийг зүйлийн ямар шалгуурт хамааруулах вэ? (1 оноо)
A. Морфологийн B. Физиологийн C. Биохимиийн
D. Газар зүйн E. Экологийн
28. Хүлэмжинд нэг зүйл ургамлын үр тарьжээ. Үрийг шигүү тарьснаас болж хэсэг цухуйц үхсэн байна. Энэ нь амьдралын төлөөний тэмцлийн ямар хэлбэрт хамаарах вэ? (1 оноо)
A. Зүйл хоорондын B. Зүйлийн дотоод C. Абиотик
D. Каннибализм E. Зөв хариулт байхгүй
29. Мах сүүний чиглэлийн үхрийн олон үүлдрийг ямар шалгарлын үр дүнд гаргадаг вэ? (1 оноо)
A. Зориудын B. Байгалийн C. Тогтвортжуулах
D. Хувиргах E. Хөдөлгөх
30. Өвгийнх нь бүтцийн онцлог шинж тэмдгүүд зарим амьд биеийн үр удамд илрэх үзэгдлийг..... гэнэ. (1 оноо)
A. Конвергенци B. Атавизм C. Гомологи
D. Рудимент E. Аналоги
31. Идиоадаптацийн жишээг сонгоно уу. (2 оноо)
A. Хүний мухар олгой B. Шимэгчид гэдэсгүй болсон
C. Ургамал тоосоо салхи, шавжаар хүртээх болсон D. Шувуу, хөхтний дөрвөн тасалгаат зүрх
E. Сүүлтэй хүүхэд төрөх

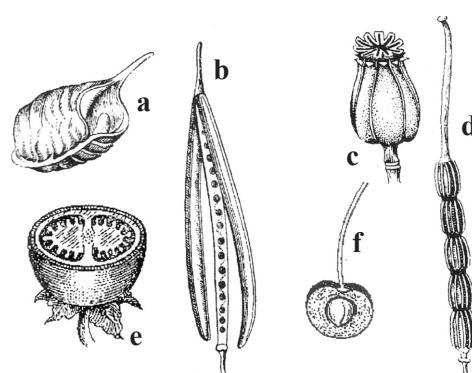
32. Эволюцийн эмбриологийн баталгааг тэмдэглэнэ үү. (2 оноо)
- Эрвээхэй болон шувууны далавч
 - Бүх нугаламтан хөврөлийн үедээ хөвчтэй байх
 - Шувуу болон мөлхөгчдийн завсрын шинжийг агуулсан археопитерикс
 - Хөхтний хөврөл загасныхтай адил заламгайн сувтэй байх
 - Хоёр нутагтан ба мөлхөгчдийн завсрын шинжийг агуулсан стегоцефал
 - Хүний мухар олгой
A. 2 ба 4	B. 1 ба 3	C. 3 ба 4	D. 4 ба 6	E. 2 ба 5
33. Амьд байгальд төрөл зүйлийг нэрлэх латин хос нэршлийг биологийн шинжлэх ухаанд нэвтрүүлсэн эрдэмтнийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)
A. Ч.Дарвин	B. Б.Ламарк	C. К.Линней
D. М.В.Ломоносов	E. К.Ф.Рулье	
34. Эсийн найрлага дахь ямар бодис эсрэг бие (антител) үүсгэдэг вэ? (1 оноо)
A. Нүүрс ус	B. Өөх тос	C. Ус
D. Уураг	E. Давс	
35. Ямар нэглүүдийг биологийн полимер гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
A. Уураг	B. Өөх тос	C. Нүүрс ус
D. Нуклейн хүчил	E. Бүх хариулт тохирно	
36. Нуклейн хүчил ямар хэсгүүдээс бүтдэг вэ? (2 оноо)
A. Азотлог суурь-аминбүлэг- фосфорын хүчлийн үлдэгдэл	
B. Азотлог суурь-нүүрс ус- карбоксил бүлэг	
C. Азотлог суурь-нүүрс ус- фосфорын хүчлийн үлдэгдэл	
D. Азотлог суурь-липид- фосфорын хүчлийн үлдэгдэл	
E. Азотлог суурь-амин бүлэг- карбоксил бүлэг	
37. ДНХ-ийн молекулд бүх азотлог суурийн 15% нь цитозин бол аденин хэдэн хувийг эзлэх вэ? (2 оноо)
A. 15%	B. 30%	C. 35%	D. 85%	E. 70%
38. ДНХ-ийн найрлаганд ордоггүй азотлог суурийг нэрлэнэ үү? (1 оноо)
A. Аденин	B. Гуанин	C. Цитозин	D. Тимин	E. Урацил
39. ДНХ-ийн молекул хаанаа байдаггүй вэ? (1 оноо)
A. Бөөм	B. Митохондри	C. Хлоропласт
D. Гольджийн аппарат	E. Тохирох хариулт байхгүй	
40. Аэроб исэлдэлтийн эцсийн бүтээгдэхүүн нь юм. (1 оноо)
A. Ус ба нүүрсхүчлийн хий	B. Сүүний хүчил	C. Ус ба хүчилтөрөгч
D. Глюкоз	E. Сүүний хүчил ба нүүрсхүчлийн хий	
41. Аль нь гетеротроф хооллолтой амьд бие вэ? (2 оноо)
1. Арвай	2. Тас	3. Царцаа	4. Хялгана	
5. Замаг	6. Бүүрэг	7. Мөөр	8. Чийгийн улаан	9. Харгана
A. 1, 2, 8	B. 2, 4, 7	C. 2, 6, 7	D. 4, 5, 9	E. 3, 6, 9
42. Лизосом ямар үүрэг гүйцэтгэдэг вэ? (2 оноо)
-		
--	--
A. Ургийн нийлэгжилтэнд оролцено	
B. Шим тэжээлийн бодис задлах, мөхсөн эсийг устгах	
C. Эсийн дотор шим нэгдэл нийлэгжүүлэх, тээвэрлэх	
D. Рибосомын нийлэгжилтэнд оролцено	
E. Эсийн амьсгалд оролцож ГФА-т нийлэгжүүлнэ	
43. Амёб маягийн хооллолтой, хамгаалах үүрэг гүйцэтгэдэг эсийг нэрлэнэ үү. (1 оноо)
A. Тромбоцит	B. Эритроцит	C. Лейкоцит
D. Нейрон	E. Прокариот	
44. Ферментийн үйлчлэээр салсан ДНХ-ийн хоёр гинж тус бүр дээр хамжаа зарчмын дагуу хоёр шинэ гинж нийлэгжихийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
A. Хамжаа зарчим	B. Уураг нийлэгжих	C. мРНХ хуулбарлагдах
D. Аминхүчил холбогдох	E. ДНХ хоёрчлогдох	
45. Аль нь бэлгийн бус үржилд хамаарахгүй вэ? (1 оноо)
A. Хэсэгчлэгдэх	B. Хуваагдах	C. Конъюгаци
D. Нахиалах	E. Спор үүсгэх	
46. Эмэгтэй хүний бэлгийн эсийн хромосомын бүрдлийг тэмдэглэнэ үү. (1 оноо)
A. 22 + X	B. 22 + XX	C. 44 + XX
D. 22 + Y	E. 44 + XY	

47. Хромосомын диплоид бүрдэлтэй эсийг сонгоно уу. (2 оноо)
1. Өндгөн эс	2. Зигот	3. Булчингийн эс
4. Сперматозоид	5. Биений эс	
A. 1, 2, 4	B. 2, 3, 4	C. 2, 3, 5
D. 3, 4, 5	E. 1, 2, 5	
48. Үр хөврөлийн мезодермийн давхаргаас ямар эрхтэн үүсэх вэ? (2 оноо)
1. Булчин	2. Зүрх	3. Элэг
4. Ялгаруулах эрхтэн	5. Yc, хумс	6. Ходоод
A. 1, 2, 4	B. 2, 3, 4	C. 3, 4, 5
D. 1, 3, 6	E. 1, 4, 5	
49. Жижигрэн хуваагдах хуваагдлаар үүссэн бластул ямар онцлогтой вэ? (2 оноо)
- A. Үр хөврөлийн хөгжлийн нэг давхраат үе шат
 - B. Үр хөврөлийн хөгжлийн хоёр давхраат үе шат
 - C. Үр хөврөлийн хөгжлийн гурван давхраат үе шат
 - D. Бодгаль биений хөгжил
 - E. Ланцетникийн үр хөврөлийн нэр
50. Мутацийн дунд үүссэн бодисын солилцооны өөрчлөлтийг ямар аргаар судладаг вэ? (1 оноо)
A. Удам зүйн арга	B. Ихрийн арга	C. Биохимиийн арга
D. Цитогенетикийн арга	E. Зөв хариулт байхгүй	
51. Гомолог хромосом солбицох үед аль нэгнийх нь тодорхой хэсэг хоёрчлогдох үзэгдлийг нэрлэнэ үү. (2 оноо)
A. Делеци	B. Дупликаци	C. Инверси
D. Трансверси	E. Транслокаци	
52. Хромосомын тоо дахин нэмэгдэх үзэгдлийг юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
A. Полиплоид	B. Инверси	C. Делеци
D. Транзици	E. Трансверси	
53. Эрлийзжүүлгийн үед дарагдан илэрдэггүй шинж тэмдгийг генетикт юу гэж нэрлэдэг вэ? (1 оноо)
A. Гетерозигот	B. Гомозигот	C. Доминант
D. Рецессив	E. Зөв хариулт байхгүй	
54. Моногибрид эвцэлдүүлгийн үед хоёрдугаар үр удамд хэдэн төрлийн генотип илрэх вэ? (2 оноо)
A. 1	B. 2	C. 3	D. 9	E. 27
55. Ямар тохиолдолд дөрөвдүгээр бүлгийн цустай хүүхэд төрөх вэ? (2 оноо)
A. OO x AB	B. AA x BB	C. BO x BB
D. AO x AO	E. OO x BB	
56. Популяцийг бүрдүүлж буй бодгалиудын генотипын нийлбэрийг тухайн популяцийн гэнэ. (1 оноо)
A. Генотип	B. Фенотип	C. Геном
D. Генофонд	E. Кариотип	
57. Хар зүстэй (AA) бухыг улаан (aa) зүстэй үнээтэй эвцэлдүүлэхэд ямар зүстэй тугал гарах вэ? (2 оноо)
A. 25% хар	B. 50% хар	C. 75% улаан
D. 85% улаан	E. 100% хар	

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ

2.1. Зураг дээр өгөгдсөн жимсний хэлбэрүүдийг зөв харгалзуулан тохируулна уу.

1. Жимсгэнэ
2. Яст жимс
3. Хэтэвч
4. Гэрцэг
5. Хонхорцог
6. Yet гэрцэг

2.2. Доор өгөгдсөн шавьжуудыг амных нь бүтцээр зөв харгалзуулан тохируулна уу.

A. Хөхтүрүү	1. Сорох
B. Няслуур цох	2. Хатгаж сорох
C. Царцаа	3. Долоох
D. Шумуул	4. Мэрэх
E. Зөгий	
F. Гэрийн ялаа	

2.3. ДНХ-ийн гинж дараах нуклеотидын дарааллаас тогтож байсан бол мРНХ-ийн нуклеотид ямар дарааллаар нийлэгжих вэ?

A. Г	1. Урацил
B. Ц	2. Аденин
C. Ц	3. Тимин
D. А	4. Цитозин
E. А	5. Гуанин
F. Т	

2008 оны Биологийн хичээлийн даалгаврын түлхүүр

Нэгдүгээр хэсэг				
№	Хувилбар А	Хувилбар В	Хувилбар С	Хувилбар D
1	B	C	D	B
2	E	A	C	D
3	D	B	C	A
4	A	D	E	C
5	C	B	A	C
6	E	D	D	A
7	A	D	E	D
8	A	B	A	D
9	D	D	C	E
10	B	E	A	B
11	C	A	D	D
12	A	C	B	B
13	D	A	B	D
14	E	E	C	B
15	B	A	C	E
16	C	D	E	B
17	E	C	A	C
18	B	D	E	C
19	E	E	E	D
20	B	E	D	A
21	D	C	B	A
22	A	C	B	A
23	D	D	C	D
24	A	C	B	D
25	D	C	E	A
26	B	C	A	E
27	A	C	D	D
28	E	E	C	B
29	C	B	D	A
30	D	D	A	B
31	D	E	C	C
32	A	C	D	A
33	B	B	C	C
34	D	E	E	D
35	B	C	A	E
36	C	C	C	C
37	A	E	B	C
38	E	D	D	E
39	A	D	B	D
40	B	C	A	A
41	C	C	D	C

№	Хувилбар А	Хувилбар В	Хувилбар С	Хувилбар D
42	D	A	A	B
43	B	D	A	C
44	A	B	C	E
45	B	C	A	C
46	D	A	C	A
47	A	B	B	C
48	D	B	D	A
49	A	C	B	A
50	A	D	B	C
51	B	A	D	B
52	A	B	C	A
53	B	C	A	D
54	A	C	B	C
55	D	C	A	B
56	A	C	B	D
57	B	B	A	E

Хоёрдугаар хэсэг													
	Хувилбар А			Хувилбар В			Хувилбар С			Хувилбар D			
	2.1	2.2	2.3	2.1	2.2	2.3	2.1	2.2	2.3	2.1	2.2	2.3	
a	3	2	4	6	4	4	1	1	1	3	2	4	
b	4	1	2	5	2	2	2	4	1	4	4	5	
c	1	3	5	2	3	1	3	2	3	5	4	5	
d	5	4	3	3	1	3	6	2	3	6	2	1	
e	2	1	3	1	4	4	5	3	5	1	1	1	
f	6	3	2	4	3	1	4	1	4	2	3	2	

